

Програма
факультативного курсу із світової літератури
«Літературний дивосвіт» (5 клас)

<http://www.teacherjournal.com.ua/shkola/zarubizhna-literatura/15574-fakultativnij-kurs.html>

Наталія Ткаченко,

учитель світової літератури

Ніжиловицького навчально-виховного об'єднання

«Загальноосвітня школа I-III ступенів – дитячий садок»

Макарівського району

Пояснювальна записка

Сучасна літературна освіта, як і освіта в цілому, переживає черговий період реформ. Перед школою ставиться завдання готувати учнів до життя, практичної діяльності. Читання вершинних творів світової літератури та знайомство з їх театральними та кінематографічними інтерпретаціями справедливо усвідомлюється як нагальна потреба, необхідний досвід спілкування із справжнім мистецтвом, який змушує зупинитися, задуматися про вічні, неминущі життєві цінності.

У рішенні комплексу виховних завдань літературі як мистецтву словесного образу, який має високу ступінь емоційного впливу на підростаюче покоління, відводиться головна роль.

Казка – це особливий засіб збагнути життя, близький і зрозумілий дітям спосіб пізнання, вивчення, розкриття дійсності.

Ми відкриваємо п'ятикласникам світ народної думки, народного почуття, народного життя. У казці містяться мрії народу, суспільна мораль, народний характер, історія життя народу. Добре розказана казка – це ще й початок культурного виховання.

Відомо, що учні 5 класу відрізняються більш сильною уявою, емоційною активністю, предметним сприйняттям. У той же час вони можуть помітити

важливі для тексту художні особливості, але не завжди здатні узагальнити свої враження, пояснити їх. Саме тут вчитель може допомогти відкрити їм «секрети» автора художнього твору, допомогти осмислити прочитане глибше.

Факультативний курс «Літературний дивосвіт» для учнів 5 класу загальноосвітньої школи спрямований на вирішення найважливішого завдання сучасної освіти – становлення гармонійної особистості, виховання громадянина, патріота своєї держави. Освітні завдання курсу пов'язані, насамперед, з формуванням умінь читати, коментувати, аналізувати та інтерпретувати художній текст.

Призначення курсу:

- о навчання учнів розуміння літератури як виду мистецтва;
- о сформувати вміння бачити проблему і намітити шляхи її вирішення;
- о сприяти вихованню естетичної культури учнів, формуванню інтересу до читання, моральних, гуманістичних цінностей, розширенню кругозору, розвитку мови школярів.

Цілі літературної підготовки полягають у тому, щоб, використовуючи можливості даного факультативного курсу, сприяти формуванню вмінь:

- о вловлювати основну емоційну тональність художнього тексту і динаміку авторських почуттів;
- о бачити прочитане в уяві, уявляти собі образи тексту;
- о з'єднувати образи, думки, почуття, що наповнюють текст, з власним особистим досвідом, з пережитим в реальності;
- о аналізувати художній текст, відчувати красу твору, його ідейну своєрідність і художню форму;
- о співвідносити музичну, театральну, образотворчу інтерпретацію тексту з авторською думкою твору.

Завдання факультативного курсу:

- о познайомити учнів із чарівними народними та літературними казками;
- о вчити дітей умінню бачити естетичну сторону тексту і навчити їх аналізувати твір;
- о розвивати творче і асоціативне мислення, уяву, письмову і усну мову;
- о прищеплювати інтерес до предмета, до різних видів мистецтв.

Особистісними результатами є такі вміння:

- о оцінювати вчинки людей, життєві ситуації з точки зору загальноприйнятих норм і цінностей;
- о оцінювати конкретні вчинки як хороші, так і погані;
- о емоційно «проживати» текст, висловлювати свої емоції;
- о розуміти емоції інших людей, співчувати, співпереживати;
- о виявляти своє ставлення до героїв прочитаних творів, до їх вчинків.

Засіб досягнення цих результатів – тексти літературних творів, питання і завдання до них, тексти авторів (діалоги постійно діючих героїв), що забезпечують емоційно-оціночне ставлення до прочитаного.

Метапредметними результатами вивчення курсу є формування універсальних навчальних дій.

Регулятивні	Пізнавальні	Комунікативні
• визначати і формувати мету діяльності на уроці з допомогою вчителя; • промовляти послідовність дій на уроці; • вчитися висловлювати своє припущення	• орієнтуватися в книзі (на розвороті, в змісті, в умовних позначеннях); • знаходити відповіді на питання в тексті, ілюстраціях; • робити висновки в результаті спільної роботи класу і вчителя;	• оформляти свої думки в усній і письмовій формі (на рівні пропозиції або невеликого тексту); • слухати і розуміти мову інших; • виразно читати й переказувати текст; • домовлятися з

(версію) на основі роботи з ілюстрацією книги; • вчитися працювати за запропонованим вчителем планом.	• перетворювати інформацію з однієї форми в іншу: детально переказувати невеликі тексти.	однокласниками спільно з учителем про правила поведінки і спілкування та дотримуватися їх; • вчитися працювати в парі, групі; виконувати різні ролі (лідера виконавця).
--	--	--

Предметними результатами вивчення курсу є сформованість наступних умінь:

- о сприймати на слух художній текст у виконанні вчителя, учнів;
- о відповідати на запитання вчителя за змістом прочитаного;
- о детально переказувати текст;
- о співвідносити автора, назву та героїв прочитаних творів;
- о аналізувати художній твір;
- о порівнювати твори різних жанрів і авторів;
- о давати характеристику героїв.

Програма факультативного курсу «Літературний дивосвіт» складається з 4 розділів:

- I. Казкові таємниці
- II. Народні казки
- III. Літературні казки
- IV. Дитяча література XX – XXI століття

**Зміст навчального матеріалу
(35 год., 1 година на тиждень)**

№	Дата	Тема
I семестр		

I. Казкові таємниці		
1		Вступ. Поняття що таке світова література. Переклад. Оригінал. (Переказ. Переспів)
2		Книга – джерело знань. Про що може розповісти обкладинка книги із казками
3		Герої казок, що прийшли з-за кордону
4		Типи та види казок
5		Ознаки казок
6		Чарівні казкові закони
7		Казкові герої
9		Народна та літературна казка
10		Складання схеми-таблиці на тему: «Казка»
II. Народні казки		
11		Брати Грімм – збирачі народних казок. Казка «Шість лебедів»
12		Італійська народна казка «Кмітлива дівчина»
13		Французька народна казка «Щасливий Жан»
14		Англійська народна казка «Джек – підкорювач велетнів»
15		Норвезька народна казка «Зелений лицар»
16		Російська народна казка «Морозко»
17		Урок -захист проектної роботи «Моя улюблена казка»
II семестр		
III. Літературні казки		
18		Великі казкарі
19		Ш. Перро «Попелюшка»
20		Г.Х. Андерсен «Снігова королева»
21		О.С. Пушкін «Казка про мертву царівну і сімох богатирів»
22		С.Я. Маршак «Дванадцять місяців»

23		Казки Гауфа «Карлик ніс», «Маленький Мук»
24		Е. Распе «Пригоди барона Мюнхгаузена»
25		Дж. Кіплінг «Книга джунглів»
26		Казка в різних видах мистецтва
27		Засідання круглого столу «Літературна спадщина казкарів»
IV. Дитяча література XX – XXI століття		
28		Дитяча література XX – XXI століття (огляд)
29		Алан Олександр Мілн «Вінні-Пух... та його друзі»
30		Астрід Ліндгрен «Роня – дочка розбійника»
31		Джон Толкін «Гобіт, або Мандрівка за Імлисті Гори»
32		Клайв Стейплз Льюїс «Хроніки Нарнії»
33		Джоан Кетлін Ролінг книги про Гаррі Поттера
34		Стефані Майєр «Сутінки»
35		Пісумковий урок

Література

1. Брати Грімм. Добрі казки/ Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012.
2. Булатов Э. Волшебные сказки. Москва. «Малыш», 1992.
3. Гауф В. Мудрі казки/ Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012.
4. Ємець А.А. Чарівна книга. Казки народів світу/Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012.
5. Киплинг Р. Маугли. Сказки. Душанбе: «Адиб», 1990.
6. Куксова Т.М. 100 знаменитих казок світу/Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012.
7. Перро Ш. Чудові казки /Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012.

